

Marmara University
Science and Literature Faculty
Archive Department

BACHELOR OF ART THESIS

THE CATALOGUE OF PINAR KÜR, RANA BEŞE AND
ÜLKÜ SEMA TOKSÖZ COLLECTIONS

in

WOMEN'S LIBRARY of İSTANBUL

Esra Irmak

Supervisor of Thesis: Doç. Dr. Oğuz İcimsoy

İstanbul – 2002

FOREWORD

Archives forms the big part of a complete which reflects a person's or an institution's activity. With the invention of writing, people began to preserve the necessary documents for society life. It was required that government archives, family archives and private archives were establishment.

Archieve is the memory of an institution. It keeps lots of information which people can't keep in mind.

Turkey is of one the most important country which has a rich archives. There are lots of documents which occured after the separation of Ottomans Empire in Turkey.

This study was had by donation. It includes the collections which belong to Pınar Kür, Child Doctor Ülkü Sema Toksöz. I hope that researchers can take advantage of Pınar Kür, Rana Beşe and Ülkü Sema Toksöz catalogues in İstanbul Women's Library.

I would like to thank my supervisor Oğuz İcimsoy, after that Bekir Kemal Ataman and Yücel Dağlı. I would like to thank to Nisa Sancaktar and İstanbul Women's Library personnels for their helps. Finally, I would like to thank to my friend Sevil Çavuş for being on my side during my study.

İSTANBUL 2002

Esra IRMAK

CONTENTS

- I Foreword
- II Introduction
- III Pınar Kür'ün Biyografisi
- IV Pınar Kür Koleksiyonu Katalođu
- V Rana Beđe'nin Biyografisi
- VI Rana Beđe Koleksiyonu Katalođu
- VI Ülkü Sema Toksöz'ün Biyografisi
- VII Ülkü Sema Toksöz Koleksiyonu Katalođu

INTRODUCTION

My thesis subject is to make ready the catalogue of Pınar Kür, Rana Beşe and Ülkü Sema Toksöz collections. I started to study in İstanbul Women's Library to prepare my catalogue.

The documents were in the folders. There were 6 folders. 4 folders were belong to Pınar Kür collection and others belong to Rana Beşe and Ülkü Sema Toksöz collection. These collections were got by donation. They include photographs, story drafts, clippings, letters. Some documents were clean and in order but some of them were dusty and mixed.

When I classified the documents I was careful to the provenance of collection. I read all documents and one by one and summarized them. I also gave numbers for all documents and put them in to the envelopes then I filed them.

I recorded the information to the computer programme File Maker Pro 5.0 one by one.

PINAR KÜR

1943'de Bursa'da doğdu. Roman, öykü yazarı ve çevirmen. Matematik öğretmeni Behram Kür ile eğitimci ve yazar İsmet Kür'ün kızı. Şair ve yazar Halide Nusret Zorlutuna teyzesi, romancı Emine Işınsu kuzenidir. İlk ve orta eğitimini Ankara'da, lise öğrenimini New York'ta tamamladı. Robert Kolejinin yüksek bölümünü bitirdikten sonra Paris'e giderek tiyatro çalışmalarında bulundu ve Sorbonne Üniversitesi'nde "Yirminci Yüzyıl Tiyatrosunda Gerçeklik ve Yanılsama: Pirandello, O'Neill ve Etkileri" konusunda doktora yaptı. (1964-69). Türkiye'ye dönüşünde Ankara Devlet Tiyatrosu'nda dramaturg olarak çalıştı. (1971-73). Daha sonra İstanbul'a yerleşti; çevirmenlik ve İÜ Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda öğretim üyeliği yaptı. (1979-96). Halen Bilgi Üniversitesi'nde öğretim görevlisi. Ayrıldığı eşi gazeteci ve reklamcı Can Kolukısa'dan bir çocuk annesi.

Öğrenciyken yazdığı "İki Başlı Adamın Tek Eli" oyunu önce Ankara'da, daha sonra İstanbul'da Uluslararası Kültür Şenliği'nde sahnelendi. "Kuru Kuru Kurbanın Olam" adlı oyunu Fransızcaya çevrildi ve Paris'te oynandı. Daha sonra "tiyatronun anlatım aracı olarak kendisine yetmediğini görerek" öykü yazmaya başladı; ilk öyküleri *Dost* dergisinde çıktı. (1971-73). Daha sonra *Yazko Edebiyat*, *Varlık*, *Milliyet Sanat ve Gösteri* gibi dergilerde yayımlanan öyküleriyle tanındı.

İlk romanı *Yarın... Yarın...*'da "entelektüel burjuva-devrimci çevreler"i yetkinlikle ele aldığı kabul edildi. F. Naci'ye göre "sömürülenlerin pek bol ama sömürenlerin pek az olduğu edebiyatımıza bir sömürücü çevresini başarıyla" sokan Pınar Kür'ün bu çevreyi iyi tanıdığı bellidir, "çünkü bu çevrenin kişilerini anlatırken, küçük bir ayrıntıdan hareketle bir roman kişisi yaratmayı biliyor. Romanın bir solukta okunmasının dışında Pınar Kür'ün başarılarından biri de bu" dur.

Küçük Oyuncu ve Asılacak Kadın, bireysel gerçeklikle toplumsal gerçekliğin birlikte kavranmaya çalışıldığı ve biçim olarak da yetkinlik taşıyan yapıtlar olarak değerlendirildi. F. Akatlı'ya göre *Bitmeyen Aşk*'ta özgül bir aşk ele alınıp inceleniyor ve insan bilimlerinin yararlandığı kimi yöntemler örneklenerek kuramsal bir çözümlenmeye ulaşıyor. Bu anlamda roman

kahramanları *Bitmeyen Aşk*'ın denekleri olarak ortaya çıkmaktadır. Romanın iki önemli baş kişisinin yanı sıra yazarın araya soktuğu üçüncü baş kişisi "yazar"dır. Böylece, romandaki yazarın düşüncelerini Pınar Kür'ün ağzından öğrenmiş oluruz. Bu romandaki en ilgi çekici ve üstesinden ustalıkla gelinmiş kurgu ve biçim özelliği, metnin bu tabakalı yapısıdır. (F. Akatlı). Pınar Kür'ün romancılığında, "postmodern doğrultuda yeni bir aşama" olarak kabul edilen *Bir Cinayet Romanı* ise Türk romanında yeni arayışlara bir örnek olarak gösterildi: "Pınar Kür hem içinde cinayet işlenen polisiye türde bir roman sunuyor bize, hem de bu roman aracılığıyla polisiye tür üzerine yazılmış bir üstkurmaca" (B. Moran).

Bir Deli Ağaç ve Akışı Olmayan Sular adlı öykü kitaplarında kişilerin iç dünyalarını yansıtırken onları kuşatan çevreyi ve İstanbul'un yakın geçmişteki güzelliklerini işledi. Konuları bakımından birbirlerini tamamlayan ilk öykülerinde, yaşamdan kopuk insanların dünyalarını ele aldı. *Akışı Olmayan Sular*'da duygusal yanı ağır basan ve erkeklerin ağzından anlatılan öykülerini topladı.

Yarın... Yarın..., *Küçük Oyuncu*, *Asılacak Kadın*, *Bitmeyen Aşk* ve *Bir Cinayet Romanı* müstehcenlik savıyla toplatıldı; imhasına karar verildi. Ancak romanları daha sonra aklanarak "serbest kaldı". *Asılacak Kadın* (yön. B. Sabuncu, 1986) ve *Yarın... Yarın...* (yön. S. Güçlü, 1987) romanları filme çekildi. *Asılacak Kadın* filmi sansüre uğradı ve pek çok tartışmaya neden oldu.

Ödül:

Akışı Olmayan Sular ile 1984 Sait Faik Hikaye Armağanı.

Yapıtları:

Roman: *Yarın... Yarın...*, Ank.: Bilgi, 1976; *Küçük Oyuncu*, Ank.: Bilgi, 1977; *Asılacak Kadın*, Ank.: Bilgi, 1979; *Bitmeyen Aşk*, İst.: Can, 1986; *Bir Cinayet Romanı*, İst.: Can, 1989; *Sonuncu Sonbahar*, İst.: Can, 1992.

Öykü: *Bir Deli Ağaç*, İst.: Yazko, 1981; *Akışı Olmayan Sular*,
İst.: Can, 1983.

PINAR KÜR KOLLEKSİYONU'NUN TASNİF ŞEMASI

A) ESERLERİ

A.01 Öyküleri

A.02 Romanları

A.03 Oyunları

A.04 Senaryoları

A.05 Çevirileri

A.06 El yazısıyla almış olduğu not ve deneme taslakları, metinleri, tabloları ve çeşitli taslakların bulunduğu defterleri

A.07 Makaleleri, Metinleri

B) GAZETEDE ÇIKANLAR

B.01 Ropörtajları, Mülakatları

B.02 Gazetede Yayınlanan Metinleri

C) TOPLADIKLARI

C.01 Formlar

C.02 Fotoğraflar